

χριστόδουλου, τον κάλεσε με συνοδεία στρατού στο Παλαίκυθρο και τον ρώτησε, αν θέλει να του δώσει, την περιουσία του, πίσω. Τότε ο Παπαχριστόδουλος, είπε, χωρίς συζήτηση «να», και ο Πασιάς του έδωσε μια επιστολή, για να πάει στο Σουλτάνο, στην Κωνσταντινούπολη και να πει το παράπονο του. Πράγματι, ο Παπαχριστόδουλος πήγε στο Σουλτάνο και αυτός του έδωσε ένα «φιρμάνι» που το έφερε στο Χαρατσάρη, οπότε ο Χαρατσάρης, το φίλησε τρεις φορές και έδωσε πίσω, στον Παπαχριστόδουλο, την περιουσία του. Το «φιρμάνι» αυτό, διέτασε, να τεθούν τα χωράφια του Παπαχριστόδουλου, υπό την προστασία της Λελελί Τζαμής της Λευκωσίας, με αντάλλαγμα, ο Παπαχριστόδουλος να πληρώνει ως φόρο, για την εγγύηση της περιουσίας του 300 γρόσια (3 πουγκιά).

Κατά την επιστροφή του από την Κωνσταντινούπολη, ο Παπαχριστόδουλος έφερε μαζί του και ένα μαύρο Τούρκο, ως υπηρέτη, τον οποίο στη συνέχεια επάντρεψε με μια Τουρκάλα, από το Μπέη Κιογιού και από το γάμο αυτό, απέκτησαν ένα γυιό, μαύρο, που τον έλεγαν Καρά Χασάνη. Όταν κάποτε, κάποιος, εκαυχήθηκε στον Παπαχριστόδουλο, ότι έχει πεντακόσια πρόβατα, αυτός, κτυπώντας το πόδι του στη γή, του είπε: «Πρόβατα έχεις, γην έχεις;», θέλοντας έτσι, να τονίσει την σημασία της ακίνητης περιουσίας.

ΣΑΒΒΑΣ ΜΙΧΑΗΛ ΤΤΑΖΕΤΙΚΟΣ
Χρυσίδα Κυθρέας

(Μου τα είπε, πριν από τριάντα περίπου χρόνια, η γιαγιά μου, Ελεγκού Θεοχάρη, εγγόνισσα του Παπαχριστόδουλου).

Μόρφου

*Βλέπω τον κάμπο τον κιτρινισμένο
νάπλώνεται Μόρφου στα πόδια σου,
τον κάμπο με τους πορτοκαλεώνες, ξεχασμένο
κι αβοήθητο, ν' αναπνέει απ' τα χνώτα σου
και να περιμένει τον δικό του γεωργό,
να τον οργώσει και να τον σπείρει,
να του δώσει στην κάψα του νερό
και τώρα, σαν και τότε στα παλιά να πρασινίση.
Κιτρινιασμένη δίχως νερό μεν' η λεμονιά
και τα γυμνά της κλαριά υψώνονται στον ουρανό
και ικετεύουν για λίγο, πολύ λίγο, μιά σταλιά
απ' το ευλογημένο καθάριο ουράνιο νερό,
να πιεί να χορτάσει η λεμονιά,
να ξεδιψάσει, να πρασινίσει, ν' απλώσει κλωνιά.
Μόρφου, δική μου πόλις, πόσο υποφέρεις,
κάτω από τον ξένο ζυγό, στα χέρια του κατακτητή,
κλαί' η καρδιά μου, μα χαίρομαι που τα πάντα υπομένεις
με το κεφάλι ψηλά κι αλύγιστο και καρτερείς με υπομονή
την Άγια κείνη μέρα που πανώρια η Λευτεριά
σ' όλη την Κύπρο θα βαδίζει και πάλι, να κόψει τα βαρειά
δεσμά.*

Ανδρέας Αν. Παναγίδης